

10 december 2013

Steunpunt taal en rekenen mbo

Het Steunpunt taal en rekenen mbo is een initiatief van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en wetenschap.

Het Steunpunt ondersteunt docenten, leidinggevenden en andere betrokkenen in mbo-instellingen bij de intensivering van het taal- en rekenonderwijs.

lees meer op de website [mbo](#)

Steunpunt taal en rekenen mbo
Bezoekadres
Horaplantsoen 20
6717 LT Ede

Telefoonnummer secretariaat
T: (0318) 648 559

Reacties en vragen: [Secretariaat](#)

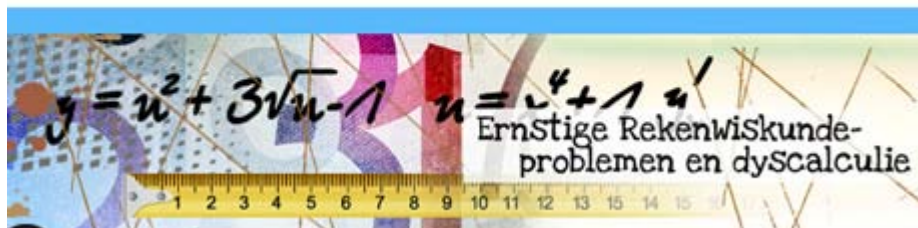
© 2012 Steunpunt taal en rekenen mbo

Beste Flitsberichtlezer,

Enmalig maken wij gebruik van het bestand van onze flitsberichtlezers om u te attenderen op het nieuwsbericht over het 'Masterplan Dyscalculie' dat in het vervolg geregeld wordt uitgebracht.

Onderstaand treft u het allereerste nieuwsbericht aan over het Masterplan Dyscalculie. Indien u deze nieuwsberichten in het vervolg wenst te ontvangen dan kunt u zich [via deze link](#) rechtstreeks aanmelden voor deze nieuwsbrief door daar uw naam en emailadres op te geven. Uiteraard mag u dit bericht ook intern doorsturen naar bijvoorbeeld de zorgcoördinator of andere bij het rekenonderwijs betrokken collega's binnen uw school, graag zelfs.

Hoewel wij vanuit het Steunpunt betrokken zijn bij de opzet van het 'Masterplan Dyscalculie' willen wij onze eigen berichtgeving en die over het Masterplan graag gescheiden houden. Voor informatie over het Masterplan kunt u vanaf nu terecht op de website www.masterplandyscalculie.nl

Eerste nieuwsbrief Masterplan Dyscalculie

Hierbij ontvangt u de eerste nieuwsbrief over het 'Masterplan Dyscalculie'. Met deze nieuwsbrief informeren wij u over activiteiten van het Masterplan. Daarnaast geven wij u achtergronden en praktische tips voor het onderwijs aan en ondersteuning van leerlingen met Ernstige Reken- Wiskunde problemen en Dyscalculie (ERWD).

Deze nieuwsbrief geeft u informatie over:

- het Masterplan Dyscalculie
- de conferenties vanuit het Masterplan
- achtergronden over 'de protocollen ERWD'

Namens de stuurgroep van het Masterplan Dyscalculie wens ik u veel leesplezier!

Hannelore Veltman

Het Masterplan Dyscalculie

Op basis van de vraag die ons vanuit scholen bereikt, zullen de activiteiten vanuit het masterplan zich verder uitbreiden. Bij alle ontwikkelingen en activiteiten is de informatie vanuit de protocollen ERWD richtinggevend.

Het Masterplan Dyscalculie is een initiatief van het ministerie van OCW, met als doel scholen en onderwijsinstellingen(po, vo, v(s)o, en mbo) in staat te stellen om ernstige reken- wiskunde problemen en dyscalculie bij leerlingen en studenten zo snel mogelijk te kunnen signaleren en hen zo goed mogelijk te begeleiden. Het uiteindelijke doel is dat deze leerlingen en studenten onderwijs op hun eigen niveau kunnen volgen. De protocollen Ernstige Reken- Wiskunde problemen en Dyscalculie (ERWD) zijn hierbij leidend.

De doelstellingen van het Masterplan worden geconcretiseerd door onder andere:

- het organiseren van conferenties over ernstige reken-wiskunde problemen en dyscalculie.
- een website onderhouden met informatie, ontwikkelde handreikingen en met bronverwijzingen.
- beantwoorden van vragen over ernstige reken- wiskunde problemen en dyscalculie.
- bekendheid geven aan de protocollen ERWD en de inhoud ervan.

Conferenties

In het kader van het Masterplan zijn in 2013 drie conferenties georganiseerd over Ernstige Reken- Wiskunde problemen en Dyscalculie. De conferenties zijn bedoeld voor leraren, docenten, intern begeleiders, zorgcoördinatoren en andere bij het rekenonderwijs betrokkenen in het basis-, speciaal-, voortgezet onderwijs en het mbo.

Bij de start van de conferentie is de website van het 'Masterplan Dyscalculie' gelanceerd. Tijdens de conferentie kregen deelnemers informatie, handvatten en tips aangereikt over ernstige reken- wiskunde problemen en dyscalculie en over het signaleren daarvan. Er was aandacht voor het voorkomen van en omgaan met reken- wiskunde problemen en ook ruimte om ervaringen uit te wisselen.

Protocollen ERWD

Mieke van Groenestijn (projectleider van de protocollen ERWD)

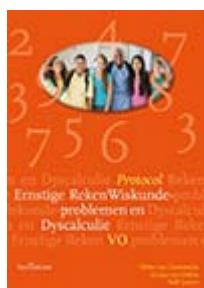
In opdracht van met Ministerie van OCW is in de afgelopen jaren het protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie (ERWD) ontwikkeld. Het protocol bestaat uit drie publicaties en biedt een integrale aanpak voor leerlingen in bao, sbao en so (ERWD1), vo en vso (ERWD2) en studenten mbo (ERWD3) die problemen ondervinden met rekenen. Hierbij gaat het om alle gradaties van rekenproblemen, van licht tot ernstig of dyscalculie.

Elke publicatie bestaat uit vier delen: een stappenplan voor het begeleiden van leerlingen/ studenten (schoolbeleid), een inhoudelijk deel over goed rekenonderwijs, een deel over afstemming van het rekenonderwijs op leerlingen/studenten die specifieke hulp nodig hebben en een deel over diagnostiek van rekenproblemen, gebaseerd op handelingsgerichte diagnostiek (HGD). In sommige situaties kan er sprake zijn van dyscalculie.

In ERWD1 ligt het accent vooral op preventie van rekenproblemen. Hierbij gaat het om kennis van de leraar over goed rekenonderwijs, afgestemd op de ontwikkeling van elke individuele leerling. Dat begint al in groep 1. Het

protocol schetst in grote lijnen de rekenwiskundige ontwikkeling van jonge kinderen en biedt aanwijzingen voor afstemming van het rekenonderwijs op deze ontwikkeling. De eerste jaren in het basisonderwijs zijn cruciaal voor leerlingen die een vertraagde of gebrekkige ontwikkeling doormaken. Dit doet een groot beroep op de deskundigheid van de leraren in de onderbouw. Inhoudelijke kennis van de op school aanwezige rekenmethode is niet voldoende. Wat doe je als een leerling de rekenopdrachten niet begrijpt en het tempo van de groep niet kan bijhouden? Het protocol beschrijft in vier hoofdlijnen de rekenwiskundige ontwikkeling, overstijgend aan methoden, en biedt aanknopingspunten voor afstemming. Het stappenplan beschrijft welke specifieke hulp een leerling nodig heeft als er werkelijk problemen ontstaan.

Leerlingen verlaten het basisonderwijs op uiteenlopende niveaus van rekenkennis en rekervaardigheid. In het referentiekader staat niveau 1F aangegeven als een minimum niveau bij het verlaten van het po. Ondanks goed rekenonderwijs in de basisschool zijn er altijd leerlingen die dat niveau niet halen. Deze leerlingen zien we vaak instromen in vmbo basis en kader, maar we zien ze ook in havo en vwo. Dat wil niet zeggen dat zij zich niet verder kunnen ontwikkelen. Een goede aansluiting met het basisonderwijs is noodzakelijk om de leerlingen in het voortgezet onderwijs verder te kunnen begeleiden om uiteindelijk het referentieniveau 2F of 3F te halen. Het protocol ERWD2 biedt inhoudelijke informatie voor het begeleiden van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dit vraagt van het voortgezet onderwijs dat er op elke school specifieke rekendocenten en rekenspecialisten zijn die de ontwikkeling van de leerlingen goed kunnen volgen, eventuele problemen kunnen signaleren en analyseren en die op cruciale momenten de juiste beslissingen kunnen nemen voor een optimale begeleiding. In het Examenblad van het College voor Examens worden de eisen beschreven voor de eindtoets en tevens de mogelijkheden voor faciliteiten voor die leerlingen die het niveau 2F of 3F echt niet kunnen halen.

Het referentieniveau 2F is het minimum niveau om in de maatschappij te kunnen functioneren. Dit is het beoogde beheersingsniveau voor mbo 1, 2 en 3. Voor mbo 4 is het beoogde beheersingsniveau 3F. Dat hangt samen met doorstroom naar hbo. Studenten in mbo die specifieke begeleiding nodig hebben voor rekenen moeten een beroep kunnen doen op hun docenten en begeleiders. Het protocol ERWD3 beschrijft richtlijnen voor rekenbeleid in mbo en biedt inhoudelijke informatie voor rekendocenten, rekenspecialisten en rekencoaches om hun studenten optimale ondersteuning en begeleiding te kunnen geven.

1 Voor meer informatie over de inhoud en downloads zie www.nvorwo.nl en klik op ERWD.

2 Van Groenestijn, M., Borghouts, C., & Janssen, C. (2011). Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie. BAO, BO, SO. Assen: Van Gorcum.

Van Groenestijn, M., Van Dijken, G., & Janson, D. (2012a). Protocol Ernstige RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie. VO. Assen: Van Gorcum.

Van Groenestijn, M., Van Dijken, G., & Janson, D. (2012b). Protocol Ernstige

RekenWiskunde-problemen en Dyscalculie. MBO. Assen: Van Gorcum.

3 Zie Voorlichtingsbrochure_pilot_dyscalculie_rekentoets_vo_2014.pdf op de site van CvE.

[aanmelden](#) | [profiel wijzigen](#) | [afmelden](#) | [doorsturen](#) | [bekijk online](#) | [website ve](#) | [website mbo](#) | [website vo](#)